

PAROCHIE VAN DE H. MARTINUS te Groningen

(Oud-Katholieke parochie voor Groningen, Friesland, Drenthe en de Noordoostpolder)

Parochiebrief 27-9-2023 No. 2023.17

Inhoud:

1. Van de pastoor
2. De aarde geeft haar gewas – Nou, en?
3. Extra-collecte oktober 2023: Vrede en verzoening in Mozambique
4. Seminariedag: openingscollege/afscheidscollege docent Van der Velde
5. Diocesane livestreamvieringen
6. Hoe wij vieren
7. Thuiscollecte
8. Veilige kerk
9. Agenda vieringen
10. Contact

Eerstkomende vieringen

Zondag 1 oktober, 11.00 uur – achttiende zondag na Pinksteren, zondag van de twee zonen, dienst van schriftlezing en gebed.

Zondag 15 oktober, 11.00 uur – twintigste zondag na Pinksteren, zondag van de koninklijke bruiloft, eucharistieviering.

Zondag 29 oktober, 11.00 uur – viering van Allerheiligen met gedachtenis van de overledenen (gevolgd door najaarsgemeentevergadering)

1. Van de pastoor

Parochiedag 17 september

Zondag 17 september begon onze parochiedag met een eucharistieviering in de Bonifatiuskerk van Nieuwe Pekela. Twee vrijwilligers van de rooms-katholieke parochie – waaronder onze buurvrouw van de overkant van het Pekelderiep - waren al een uur van te voren bezig om de kaarsen aan te steken!

Aan het einde van de viering viel de regen even bij bakken uit de hemel en daarom dronken we koffie niet in de pastorietuin maar in de bijruimten van de kerk (de

vrijwilligers hadden bereidwillig koffie en thee gezet). Dit was ook de reden dat “de verrassing” niet in de tuin, maar in de kerk plaatsvond.

Vóór in de kerk kwam onder een doek een schilderij van onze parochiane Joanna Paskiewicz vandaan. De titel van dit schilderij luidt: *Pennies from heaven* en het is gemaakt naar aanleiding van een lied in een stijl die hoort tot de familie van de jazz. Veel artiesten hebben het lied uitgevoerd en er is zelfs een film over gemaakt. Eerst vertelde Joanna over de achtergronden van het schilderij en daarna Maarten van Stokkum over de indruk die het schilderij op hem had gemaakt. Het ligt in de bedoeling de teksten van Joanna en Maarten te publiceren in het parochieblad – u weet wel dat andere informatieblad van onze parochie met o.a. bijdragen van parochianen en achtergrond informatie op divers gebied – dat dit najaar zal verschijnen.

Maarten geeft zijn indruk van het schilderij van Joanna

Het weer klaarde gelukkig goed op en daardoor konden wij naar de tuin verkassen, waar wij de lunch konden gebruiken. Een half uurtje later dan gepland vertrokken we naar museum Het Kapiteinshuis. Het was een ware “eye opener” om kennis te maken met het rijke zeevaart verleden van dit dorp dat vele kilometers van de zee verwijderd ligt, maar waarvan de zeilschepen in de 19^e eeuw niet alleen de Noord- en Oostzee bevoeren, maar zich ook waagden in de Middellandse Zee en over de oceaan tot in Brazilië toe. Dat was een periode van grote welvaart, die echter met de komst van de stoomschepen eindigde. De enthousiaste gidsen en wij als bezoekers raakten niet snel uitgepraat. Daarna togen sommigen huiswaarts, terwijl anderen voor thee, frisdrank of

wijn nog weer naar de nu zonovergoten tuin gingen. Luisterend naar de reacties al met al een geslaagde opening van het nieuwe kerkseizoen.

Een groep parochianen lunchend in de pastorietuin

Kapiteinshuis: links: 19^e eeuwse gouden halsversiering van Groninger klederdracht; rechts: zilveren schild ter versiering van een Thorarol, afkomstig uit de voormalige synagoge van Oude Pekela.

Extra collecte: oktober vrede en verzoeningsproject Mozambique

Collecteren is een liturgische handeling met impact buiten de kring in de kerk. Terwijl we ons brood en onze wijn naar het altaar brengen, zamelen we ook onze geldelijke gaven in. Zo drukken we uit dat we in het delen van onze gaven dankbaar willen leven uit alles wat God ons geeft, en dat we hopen dat dit tot steun zal zijn van armen en andere mensen in nood, en tot opbouw van de kerk. In elke viering wordt voor het werk van de parochie of voor lokale diaconale doelen gecollecteerd.

Sinds enkele tijd wordt nu niet eenmaal per maand, maar gedurende de gehele maand in de extra collecte (bij ons dus de collecte bij de uitgang) voor een bepaald doel gecollecteerd.

In de maand oktober wordt elke zondag uw steun gevraagd voor een project van Missie Sint Paulus ten behoeve van het werk dat de Anglicaanse bisschop Manuel Ernesto van Nampula verzet ten behoeve van vrede en verzoening in Mozambique. Verderop in deze parochiebrief kunt u daar meer over lezen.

Seminariedag 21 oktober

Zoals als de meesten van u wel zullen weten was ik tot aan mijn emeritaat naast pastoor ook als docent kerkgeschiedenis verbonden aan het Oud-Katholiek Seminarie aan de Universiteit Utrecht. Een gepland officieel afscheid moest door de corona-epidemie enkele keren worden uitgesteld. Het zal nu plaats vinden op zaterdag 21 oktober in de Oud-Katholieke parochiekerk van 's-Gravenhage. Hier zal ik het openingscollege van het seminariejaar 2023-2024 houden, dat dan tevens mijn afscheidscollege is. Nadere informatie treft u elders in de parochiebrief. Mocht u nieuwsgierig zijn naar deze kant van het werken van uw pastoor en eens nader kennis willen maken met het reilen en zeilen van ons seminarie waar de toekomstige pastores worden opgeleid, dan bent u daarbij van harte welkom. Aanmelden is niet nodig.

Najaarsgemeentevergadering: 29 oktober

De najaarsgemeentevergadering zal worden gehouden op zondag 29 oktober na de eucharistieviering. In deze vergadering is het belangrijkste aandachtspunt de agenda van de Synode van onze kerk die op 18 november in Amersfoort zal worden gehouden. Het was even puzzelen om een geschikte datum te vinden, de keuze moest daarbij om diverse redenen vallen op de zondag waarop wij in onze parochie Allerheiligen met de gedachtenis van de overledenen vieren. Misschien niet ideaal, maar van alle mogelijkheden de beste.

Kerkgebouw

Helaas kan ik u nog niets concreets meedelen over de voortgang van zaken met betrekking tot de door het nabuurpand veroorzaakte waterschade aan kerk en pastorie.

Friesland

Normaal gesproken wordt iedere eerste zaterdag van de maand om 19.000 uur in de dorpskerk van Lekkum onder de rook van Leeuwarden door de Friese kerngroep een viering gehouden. In de maand oktober is dit echter niet het geval. Dan is de viering op

zaterdag 14 oktober. Dit is de vooravond van de feestdag van de *H. Theresia van Avila*, de patrones van de kerngroep. Wij hopen dat het een feestelijke viering mag worden.

Een hartelijke groet voor u allen,

Wietse van der Velde, pastoor

2. De aarde geeft haar gewas – Nou, en?

Gedachten bij de oogstdienst, die wij niet houden

In veel – ook oud-katholieke – kerken wordt ergens in de maand oktober een oogstdienst, een dienst om God te danken voor de vruchten van de aarde die wij mogen genieten, gehouden. In onze Groningse parochie vieren we op geen van beide kerkplekken vieren een oogstdienst. Eén reden zal wel zijn dat de organisatie daarvan met een mooie versiering van “land- en tuinbouwgewassen” en fruitmanden om naar thuiszittende parochianen te brengen in onze extreme diasporaparochie wel erg veel organisatie vergt. Bovendien geen van onze parochianen is nog werkzaam als boer, een enkeling heeft in zijn of haar tuintje een plekje waar die misschien een paar tomaten of komkommers kweekt (toch lekkerder dan uit de supermarkt), maar ons dagelijks voedsel komt uit de winkel en we hebben – ondanks de energiecrisis - genoeg geld om dat te kopen. Wij zijn de band met de natuur eigenlijk kwijt geraakt en door de welvaart waarin we mogen leven ook het begrip van dankbaarheid.

Oogstdienst in een kerk ergens in ons land

Maar op heel wat plekken op de aarde is het dagelijks brood niet gewoon, daar staan mensen de hele dag stil bij de vraag hoe die dag voor zichzelf en de mensen voor wie ze zorg dragen voldoende brood of rijst of mais te vinden.

In vluchtelingenkampen wordt met spanning gewacht of de internationale hulp vandaag weer voedsel brengt, zoals in de vluchtelingenkampen in Mozambique waarover u elders in deze brief in het kader van de extra collecte kunt lezen. Op de vuilnisbelten van Manilla wordt gezocht naar de resten van voedsel dat andere mensen hebben weggegooid. In nog heel wat sloppenwijken van miljoenensteden in de derde wereld gaan jongeren en ouderen met een knagende maag naar bed.

Dagelijks brood is niet doodgewoon.

Daarom zou ik u – ook al houden wij geen oogstdienst - toch willen oproepen om daar op één of andere manier persoonlijk bij stil te staan. God dank te zeggen voor het werk van onze handen dat ons in staat stelt om voedsel te kopen; God dank te zeggen voor het voedsel dat wij uit zijn milde hand mogen ontvangen (zo zegt het een traditioneel tafelgebed in onze oud-katholieke traditie).

Op 4 oktober viert de kerk op 4 oktober geen dierendag, maar het feest van de H. Franciscus van Assisië. Deze 13^e eeuwse heilige liep verwonderd door de natuur liep en God dankte voor heel zijn schepping, voor al wat leeft. In Franciscus voetspoor mogen ook wij dat doen.

De gaven van de aarde, ze roepen ons op om op te zien tot de gever van alle goeds. Zij roepen ons op om te begrijpen, te zien: het zijn gaven om niet. Zij worden ons gegeven als geschenk en tegelijkertijd als opdracht. Niet om op te potten. Maar om uit te delen. Mee te delen aan de zuster en broeder die niets heeft. Dat zou vanzelfsprekend moeten zijn voor mensen die weten dat ze zijn geschapen naar Gods beeld en gelijkenis, dat zij broeders en zusters zijn van Jezus Christus.

Concreet vertaalt? Dat zal uiteindelijk ieder van ons zelf moeten doen. Maar voor een mens, die leeft uit de trouw en de liefde van God, een mens die met open ogen en open oren door de wereld gaat, zal dat niet moeilijk zijn.

Schepper aller dingen,

al wat wij ontvingen,

al wat vrucht werd op het land

is een gave van uw hand.

(OKG 783, 2)

Wietse van der Velde, pastoor

3. Extra-collecte oktober 2023: Vrede en verzoening in Mozambique

Misschien weet u het nog? De Vastenacties van 2016 en 2022 waren bestemd voor de opvang van vluchtelingen in Mozambique. In 2016 was de opbrengst bedoeld voor het bouwen van een duurzamer kerkgebouw in het vluchtelingenkamp Marratane en voor het opzetten van een programma voor “healing” van de menselijke schade. In 2022 werd de opbrengst gebruikt voor de opvang van vluchtelingen die niet in een

vluchtelingenkamp terecht konden maar rondom de steden Nampula en Pemba hutjes hebben gebouwd en daar proberen te overleven.

Manuel Ernesto, bisschop van Nampula

Parochianen uit het Anglicaanse bisdom Nampula van bisschop Manuel Ernesto hebben mede dankzij onze steun deze vluchtelingen ondersteund door het uitdelen van voedselpakketten en verrijkte pap voor ondervoede kinderen, door droogovens beschikbaar te stellen, vluchtelingen te leren maandverband te naaien van katoen en door ze zaaigoed te geven en ze te leren zelf groenten te verbouwen. En ook hier werd het herstellen van menselijke schade niet vergeten; men werd getraind om zelfhulpgroepen op te zetten. De praktische hulp is daarmee goed op gang gekomen.

Voedseluitdeling in een vluchtelingenkamp in Mozambique

Al die tijd heeft Bisschop Manuel zich ook met hart en ziel ingezet voor de vredesonderhandelingen en voor verzoening in de regio. Een echte totaalaanpak dus! Inmiddels vergt dit het merendeel van zijn tijd. Aan zijn inzet voor vrede en verzoening zijn kosten verbonden. Denkt u aan bijvoorbeeld reis- en verblijfkosten. Hij financiert dit vanuit een speciaal fonds. Maar u begrijpt het, de bodem van het fonds is in zicht. Helpt u mee om het fonds aan te vullen zodat bisschop Manuel zijn belangrijke werk kan vervolgen?

4. SEMINARIEDAG: openingscollege/afscheidscollege docent Van der Velde

Op zaterdag 21 oktober a.s. vindt in 's-Gravenhage de opening van het academische jaar 2023-2024 plaats in de vorm van de Seminariedag.

Iedereen is welkom om deze te bezoeken.

De bijeenkomst zal plaatsvinden op zaterdag 21 oktober 2023, aanvang 14.00 uur, in de Oud-Katholieke parochiekerk van de HH. Augustinus en Jacobus, ingang Juffrouw Idastraat 7.

Centraal op deze Seminariedag staat het vanwege de corona-pandemie uitgestelde afscheid van can. drs. Wietse van der Velde als docent kerkgeschiedenis (1993-2019). Het *openingscollege* van dit jaar zal het *afscheidscollege* van *Wietse van der Velde* zijn en gaan over een geheim rapport over de toestand van de Oud-Katholieke Kerk in de jaren 1930.

Het afscheid wordt mede gemarkeerd door korte bijdragen van prof. dr. Angela Berlis en dr. Koenraad Ouwens.

Voorts staan een kort jaarverslag van de rector, een bijdrage vanuit de studenten en muzikale intermezzi op het programma.

Na afloop is er gelegenheid om elkaar te ontmoeten onder het genot van een hapje en een drankje.

Voor de middag is geen aanmelding nodig.

5. Diocesane livestreamvieringen

Iedere zondag en op de belangrijkste feestdagen wordt voor het aartsbisdom Utrecht een livestreamuitzending om 10.00 uur vanuit de kathedrale kerk te Utrecht verzorgd. Op de landelijke website van de OKKN www.OKKN.nl kunt u de link aanklikken.

6. Hoe wij vieren

In juni 2023 zijn alle coronamaatregelen die het kerkelijk leven beperkten vervallen. In de gemeentevergadering op 18 juni hebben we over manier van vieren in onze parochie het volgende afgesproken:

1. Bij het uitwisselen van de vredegroet kan men elkaar met het geven van een hand, een hoofdknik of een lichte buiging “vrede” wensen.
2. De heilige communie wordt in een kring onder twee gedaanten uitgereikt. De hostie wordt door de priester uitgereikt. De kelk wordt door een assistent vastgehouden; men kan uit de kelk drinken of de hostie in de wijn dopen.

Wietse van der Velde, pastoor

7. De ‘thuiscollecte’

U kent allemaal dit zinnetje uit de afkondigingen: *“De collecte tijdens het offertorium is bestemd voor het mogelijk maken van onze vieringen”*... Onze vieringen zijn gelukkig hervat, maar nog niet iedereen durft het aan naar de kerk te komen of men is om andere redenen verhinderd de viering bij te wonen. En toch gaan de kosten gewoon door. Het Bisschoppelijk Bureau herinnerde ons, juist vanwege die doorgaande kosten, de inkomsten uit de thuiscollecten daarom niet te vergeten. Terecht natuurlijk. Verschillende parochies hebben verschillende oplossingen. Wij stellen voor om het simpel te houden. En dat is dat u gewoon af en toe een bedrag overmaakt op de bekende bankrekening van de kerk.

Rekeningnummer van de parochie is:

NL12INGB0003941884 t.n.v. Oud-Katholieke parochie v.d. H. Martinus te Groningen,
onder vermelding van ‘thuiscollecte’.

Dan weet Christa wat de bestemming is. (Bijkomend voordeel van overmaken is ook nog dat het daarmee aftrekbaar is van de belastingen).

8. Veilige kerk

De OKKN hanteert een actief beleid om een veilige kerk te waarborgen. Alle informatie hierover is te vinden op de website: <https://oudkatholiek.nl/organisatie/veilige-kerk/>

9. Agenda vieringen en overige activiteiten

Vieringen in Groningen, parochiekerk van de H. Martinus, Witte de Withstraat 2: vieringen iedere 1^e, 3^e en 5^e zondag van de maand om 11.00 uur.

Voor de vieringen met *Kerst, de Goede Week en Pasen* en eventuele andere bijzondere vieringen: zie de agenda in de parochiebrieven voorafgaande aan die dagen.

zondag 1 oktober – dienst van Schrift en Gebed

zondag 15 oktober – eucharistieviering

zondag 30 oktober – eucharistieviering (Allerheiligen met gedachtenis van alle overledenen)

Vieringen Grace Church (van de Anglicaanse gemeenschap):

iedere 2^e en 4^e zondag van de maand om 10.30 uur in onze kerk.

Eucharistievieringen Friesland, Caeciliakerk, Tsjerkepaed 26, 9081 AT Lekkum.

Iedere eerste zaterdag van de maand om 19.00 uur

10. Contact

Oud-Katholieke parochie van St. Martinus te Groningen

deservitor (waarnemend *pastoor*):

can. drs. Wietse van der Velde,

Jan R. Stuustraat F8,

9663 SE Nieuwe Pekela

tel. 0597 221080/06 481 99 493

secretaris

mevr. Renée Lokman

mail: secretaris@ groningen.okkn.nl

contactpersoon Friesland:

dhr. Pieter van Hes

mail: ptvhes@xs4all.nl

